

se već jednom opekao, ali ti si me nagovarao sve dok nisam pristao.

— Gle vruga, sad ću još ja biti kriv i za tebe! — bijesno će Imbra. — Ti bi se izvukao iz kaše, a dok smo dijelili dobit iz prodanog maslaca, gledao si kako bi je što više odvuкао.

Tko zna — možda bi došlo između njih i do grubljih riječi, da se nije tog časa na vratima pojavila Manda i predsjednik mljekarske zadruge Franjo. Imbra i Joža dvopalac dočekali su ih smrknuta pogleda.

— Pa kako posao — upita Manda sa smiješkom na licu. — Čulj smo, da prodajete separator, pa smo došli, da ga od vas otkupimo.

U glavj Imbre i Jože dvopalca u isti mah iskrasne spasonosna misao. Eto, priljke, da se riješimo nepriljke. Treba separator što prije prodati, pa se riješiti i odgovornosti. Na saslušanju će se već nekako

izmotati, kad kažu, da nemaju separator i da se više ne bave nedozvoljenim poslom i obrtom. A onima koji su im donosili mlijeko jednostavno ne će platiti i mirna Bosna. I zato odgovore, da posao ide slabo i da su voljni separator prodati, ali barem za istu cijenu, za koju su ga i oni kupili.

Predsjednik Franjo poznao je iz prijašnjeg iskustva rad i vrijednost separatora, stručno ga pregledao i ustanovio, da je ispravan, pa im reče, neka ga predaju mljekarskoj zadrugi koja će im ga isplatiti prema utvrđenoj vrijednosti i procjeni, a za prestup neka se brane kako znadu.

Kad su Manda i Franjo otišli, Imbra i Joža dvopalac odluče se, da još isti dan predaju separator zadrugi, pa makar nešto na njemu izgubili, samo da prođu s manjom kaznom. Manda je bila zadovoljna s postignutim uspjehom. F. Š.

NAŠE MLJEKARE

Novi strojevi za pranje i punjenje boca u TMP Osijek. Potkraj ožujka postavljeni su u TMP Osijek novi strojevi za punjenje i pranje boca. Stroj za punjenje i zatvaranje boca marke »Ade Auto Dairy Engineering« isporučen je preko UNICEF-a. Boce zatvara kapicama sijekuci aluminij-sku vrpcu. Kapacitet novog stroja je 6.500 boca na 1 sat, a može puniti boce od 1 lit i 1/2 lit. Cijeli stroj izrađen je od nezardjiva čelika, a i konstrukcija mu je takova, da se lako održava čistoća. Stroj za zatvaranje troši aluminij-sku vrpcu debelu 0,04-0,06 m/m. Od 1 kg vrpce izradi 1.700 — 2.800 čepova—kapica. Novi stroj za pranje boca proizvela je naša tvornica poljoprivrednih strojeva »Zmaj« iz Zemuna, a kapacitet mu je oko 2.800 boca na sat. Električno upravljanje ovim strojevima udešeno je tako, da u slučaju zastoja na bilo kojem stroju radnik jednim pokretom poluge zaustavi i strojeve i transportere.

Zamjenom ovih strojeva povećan je kapacitet punjenja mlijeka u boce u osječkoj mljekari na dvostruko.

B.

Mljekara u Varaždinu smještena je u adaptiranim prostorijama, koje joj ne odgovaraju potpuno. Ove godine predviđa se rekonstrukcija zgrade, nabavka novog uređaja za pasterizaciju mlijeka i stroja za oblikovanje maslaca.

Mljekara radi kao samostalan pogon »Zadrugara«, trg. poduzeća za promet poljoprivrednim proizvodima i industrijskom

robom. U grad doprema za konzum malu količinu mlijeka (oko 200 litara na dan). Na svom otkupnom području ima 18 separator-skih stanica, koje otkupljuju vrhnje, i 5 manjih pogona za proizvodnju sira. Od proizvođača otkupljuje mljekara mlijeko, vrhnje i maslac. U prošloj godini ostvaren je na mlijeka i mliječnim proizvodima promet od 33 milijuna dinara.

U polovici ožujka ove godine »Zadrugara« je preuzeo od Zagrebačke mljekare dva pogona za preradu mlijeka u sir.

Diskutira se o gradnji nove preradbene mljekare u Ludbregu s kapacitetom 10.000 litara na dan. Ta bi mljekara otkupljivala i prerađivala znatne tržišne viške mlijeka s onog dijela bivšeg ludbreškog kotara, koji je pripojen Varaždinu, a gdje sada radi 5 primitivnih pogona. Na taj bi se način mlijeko moglo prerađivati u znatno boljim higijenskim i tehničkim uvjetima, a to bi i proizvođačima omogućilo da mlijeko sigurnije i unosnije plasiraju.

Donji Kraljevec. Nova mljekara, koja je izgrađena tek pred dvije godine, sada je već premala. Proizvođači u ovom dijelu Međimurja živo su zainteresirani za prodaju mlijeka, jer je to domaćinstvu — kod dobro razvijenog stočarstva — stalno vrelo prihoda.

Ove godine mljekara namjerava proširiti kapacitet na 5.000 litara na dan, zatim opločiti radne prostorije, nabaviti veći parni kotao i uređaj za proizvodnju čistih kultura, pa učiniti neke druge preinake.

Mljekara u Hercegovcu, koja sada radi kao pogon Opće poljoprivredne zadruge, vrlo je stara, tjesna, neprikladna i smještena u trošnoj adaptiranoj zgradi.

Zbog sanitarnih i tehničkih razloga potrebno je izgraditi novu mljekaru većeg kapaciteta. Sama zadruga ima oko 5 milijuna dinara vlastitih investicionih sredstava, ali to nije dovoljno za zgradu i opremu, pa će natjecajem tražiti investicioni zajam.

Udruženje i Zadružni stočarski savez predložili su zadrugama u Ladislavu, Trnovitici i Hercegovcu — koje su međusobno udaljene svega par kilometara — da zajednički izgrade jednu dobro opremljenu mljekaru s kapacitetom 10.000 litara i da u njoj prerađuju sve mlijeko, a ne kao što ga je dosad svaka zadruga prerađivala u svojoj nepotpuno opremljenoj mljekari.

Prijedlog zasad nije usvojen, pa će sve tri zadruge morati ulagati — ali pojedinačno — veća sredstva za uređaj i opremu svojih pogona.

Mljekarska industrija, Bjelovar ima znatne poteškoće u opskrbi pogona vodom. Vodovodne cijevi su gotovo potpuno zakrčene, pa se sada demontiraju i čiste od kamena. Trebat će bušiti novi arteški bunar, jer količina vode iz postojećeg nije dovoljna. Zbog velike tvrdoće vode potrebno je instalirati uređaj za omekšavanje.

Da proširi sadanji nedovoljan kapacitet sirane (4.500 litara) namjeravaju nabaviti još 3 sirna kotla sa zapreminom po 1.000 litara i 2 kotla sa zapreminom po 1.200 litara.

U maslarni je potreban stroj za oblikovanje maslaca, a predviđaju se i sredstva za podizanje ograde, opločenje dvorišta i gradnju nortirnice.

Od početka ovog mjeseca Mljekarska industrija Bjelovar šalje svaki dan pasteurizirano i nisko ohlađeno mlijeko u Sarajevo (5 do 6.000 litara) i Split (1 — 2.000 litara). Unatoč vrlo dugom transportu, mlijeko stiže na odredišta u ispravnom stanju. **M.**

VIJESTI

OSNOVANA JE SEKCIJA ZA MLJEKARSTVO PRI SAVEZU POLJOPRIVREDNIH KOMORA FNRJ U BEOGRADU

Na početku travnja o. g. održana je u Savezu poljoprivrednih komora u Beogradu osnivačka skupština Sekcije za mljekarstvo. Skupštinu je sazvao Savez poljoprivrednih komora — a prisustvovali su joj predstavnici poljoprivrednih i veterinarskih fakulteta, Instituta za mljekarstvo, FNRJ, republičkih zadrughnih saveza, poljoprivrednih komora i veći broj predstavnika mljekarskih poduzeća.

Skupštinu je u ime Saveza poljoprivrednih komora pozdravio sekretar drug ing. Jordan Blaževski. On se u svojoj uvodnoj riječi osvrnuo na značenje mljekarstva u našoj privredi, a napose u poljoprivredi kao i zadaći same Sekcije.

Referat o stanju i problemima našeg mljekarstva podnio je sekretar Sekcije — drug ing. Bora Đorđević.

Na skupštini je izabran upravni odbor Sekcije od 11 članova, u koji su ušla 4 predstavnika s područja Srbije, 3 predstavnika iz Hrvatske, 2 predstavnika iz Slovenije, 1 iz Bosne i Hercegovine, 1 iz Makedonije, odnosno 6 predstavnika iz mljekara, 5 predstavnika fakulteta, zadrughnih ustanova i instituta.

Skupštini su predložena pravila, ali nisu mogla biti prihvaćena zbog nekoliko nerazjašnjenih pitanja, pa su ostavljena upravnom odboru, da ih izmijeni i nadopu-

ni. Ostalo je nerazjašnjeno i pitanje članstva.

U diskusiji, koja je bila prilično živa, postavljeno je nekoliko pitanja. Tako je potaknuto pitanje, da li treba osnovati Sekciju ili udruženje? Zatim, kako je sa učlanjenjem i djelovanjem samih mljekara i postojećih republičkih udruženja i odbora u Sekciji? Mnogi diskutanti začudili su se, što se ni u samom objašnjenju zadataka i rada Sekcije, a ni u referatu ne spominju postojeće republičke organizacije — Stručna udruženja u Srbiji i Hrvatskoj — i mljekarski odbor u Sloveniji, — kao da ih uopće nema.

Nakon stava, koji su zauzeli naročito predstavnici mljekara, donesen je zaključak, da se mljekare iz nar. republika, u kojima postoje udruženja, učlanjuju u sekciju kolektivno, preko Udruženja odnosno mljekarskog odbora u Sloveniji.

Osnivanje mljekarske organizacije u saveznom omjeru pozdravili su svi učesnici skupštine, a naročito predstavnici mljekara, jer se u rješavanju niza pitanja vezanih na mljekarstvo u zemlji u tom pogledu osjećala praznina.

Izabranj upravni odbor, pa i sam Savez poljoprivrednih komora čeka ozbiljan posao: zasad, da sekcija organizaciono učvrsti, da je poveže sa zainteresiranim organizacijama i ustanovama, a odmah zatim da počne rješavati najaktuelnija pitanja, koja zanimaju ne samo osnivače, nego i zajednicu kao cjelinu. **F.**